

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Στεφάνου
Τηλέφωνο: 213151.6056
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 897 Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού
Εργασίας & Κοινωνικής
Ασφάλισης (Τομέας Κοινωνικής
Ασφάλισης)/Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: «Εκκλιση καρκινοπαθούς συνταξιούχου με οφειλές στον ΕΦΚΑ για τη μη παρακράτηση από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους του 100% των συντάξιμων αποδοχών της υπέρ της εξόφλησης των σχετικών οφειλών».

ΣΧΕΤ.: Η με αριθ. πρωτ. 191/11-10-2024 Ερώτηση.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τη βουλευτή κα Μαρία Αθανασίου αναφορικά με το παραπάνω θέμα και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 55 του ν. 4387/2016, από 1.1.2017 στην ασφάλιση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) υπάγονται υποχρεωτικά οι μέχρι την ένταξη ασφαλισμένοι των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, όπως ορίζονται στα άρθρα 51 και 53 του ίδιου νόμου, οι οποίοι καθίστανται ασφαλισμένοι του e-ΕΦΚΑ καθώς και όσοι για πρώτη φορά από την κατά τα ανωτέρω ένταξη των φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών αναλαμβάνουν ασφαλιστέα εργασία ή αποκτούν ασφαλιστέα ιδιότητα βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων αυτών. Περαιτέρω οι ασφαλισμένοι των ανωτέρω εντασσόμενων φορέων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών καθώς και του Δημοσίου, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας αυτών, όπως ισχύουν, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον προαναφερθέντα Νόμο.

Από 1.1.2024, με το άρθρο 114 του ν. 5078/2023 («Κίνητρα απασχόλησης συνταξιούχων - Αντικατάσταση άρθρου 20, ν. 4387/2016»), αναμορφώθηκε το κανονιστικό πλαίσιο για την απασχόληση των ήδη συνταξιούχων εξ ιδίου δικαιώματος: α) λόγω γήρατος, β) λόγω αναπηρίας (από κοινή νόσο, εργατικό ατύχημα, ατύχημα εκτός εργασίας ή επαγγελματική νόσο), γ) γήρατος λόγω αναπηρίας του ν. 612/1977 (Α' 164) και των νόμων που παραπέμπουν σε αυτόν, δ) του τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26

του π.δ. 169/2007 (Α' 210), καθώς και όσων ασφαλισμένων έχουν υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης για τις ανωτέρω αιτίες στον e-ΕΦΚΑ.¹

Με τις ως άνω διατάξεις, οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι, πέραν των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών, υποχρεούνται να καταβάλλουν έναν πόρο μη ανταποδοτικού χαρακτήρα υπέρ του e-ΕΦΚΑ. Οφείλουν δε, μέχρι την τελευταία ημέρα του μήνα ανάληψης της απασχόλησης ή μέχρι την τελευταία ημέρα του μήνα υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης χωρίς διακοπή της απασχόλησης, να εισέλθουν στην ηλεκτρονική υπηρεσία δήλωσης απασχόλησης συνταξιούχων του e-ΕΦΚΑ και να δηλώσουν υπεύθυνα την έναρξη και τα χαρακτηριστικά της απασχόλησής τους καθώς και τυχόν συνδρομή προϋποθέσεων που εξαιρεί από την καταβολή του πόρου ή ασφαλιστικής εισφοράς και πόρου.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι με το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο δεν επέρχονται μεταβολές στους κανόνες υποχρεωτικής ασφάλισης, οι οποίοι εξακολουθούν να ισχύουν.

Ειδικότερα, με το άρθρο 11 του π.δ. 258/2005 (καταστατικό π. ΟΑΕΕ), η ασφαλιστική σχέση του ασφαλισμένου με τον Οργανισμό λήγει, μεταξύ άλλων, με την οριστική διακοπή επαγγέλματος υπαγόμενου στην ασφάλιση του π. ΟΑΕΕ. Ως ημερομηνία διακοπής του επαγγέλματος λαμβάνεται η βεβαιωθείσα από την ΑΑΔΕ ημερομηνία οριστικής παύσης εργασιών του φυσικού ή νομικού προσώπου, ενώ ως ημερομηνία απώλειας της ιδιότητας μέλους νομικού προσώπου ή ένωσης προσώπων λαμβάνεται εκείνη που βεβαιώνεται διά της υποβολής της δήλωσης μεταβολής εργασιών.

Με το άρθρο 10 του ως άνω καταστατικού, προβλέπεται ότι ο ασφαλισμένος υποχρεούται να αναγγέλει στον π. ΟΑΕΕ κάθε ασφαλιστική μεταβολή που επηρεάζει την ασφάλισή του, διαφορετικά ο φορέας δεν ευθύνεται για την απώλεια δικαιωμάτων ή τη δημιουργία υποχρεώσεων του ασφαλισμένου.

Επιπλέον, με το άρθρο 10 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Λειτουργίας ΟΑΕΕ (Υ.Α. Φ.80000/7228/308/14.9.2006) ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την διαγραφή των ασφαλισμένων, μεταξύ των οποίων είναι η βεβαίωση της αρμόδιας ΔΟΥ περί διακοπής του επαγγέλματος και όσον αφορά στα νομικά πρόσωπα, το αντίστοιχο καταστατικό νόμιμα δημοσιευμένο.

Ανάλογη διαδικασία διακοπής ασφάλισης προβλέπεται για όλους τους λοιπούς μη μισθωτούς ασφαλισμένους για τους οποίους η ασφάλισή τους συνδέεται με την έναρξη/λήξη εργασιών στην ΑΑΔΕ.

Ήδη από τον Οκτώβριο του 2020 έχει τεθεί σε λειτουργία η ηλεκτρονική υπηρεσία για μη μισθωτούς ασφαλισμένους («Έναρξη/Μεταβολή/Λήξη») με την οποία παρέχεται η δυνατότητα να δηλώσουν ηλεκτρονικά, μετά την διακοπή εργασιών στην αρμόδια ΔΟΥ τη διακοπή της ασφάλισής τους.

Περαιτέρω, ο e-ΕΦΚΑ από 1/1/2024, αξιοποιώντας τη διαλειτουργικότητα με την ΑΑΔΕ, προβαίνει αυτεπάγγελτα στην αναδρομική διακοπή της ασφάλισης κατόπιν σχετικών ελέγχων.

¹ Οι λεπτομέρειες εφαρμογής αυτής της διάταξης εξειδικεύτηκαν περαιτέρω με την υπό στοιχ. Δ.15/Δ' /14831/1.3.2024 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 1391).

Ωστόσο, πέραν των στοιχείων της διακοπής εργασιών στην Φορολογική Διοίκηση, σε πολλές περιπτώσεις, για την διακοπή ασφάλισης μη μισθωτών ασφαλισμένων απαιτούνται και επιπλέον δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις των π. Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ).

2. Σύμφωνα με το άρθρο 9 της υπό στοιχ. Δ.15/Δ'/14831/1.3.2024 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Β' 1391): «1. Σε περίπτωση μη καταβολής των προβλεπομένων στις περ. (β) και (γ) της παρ. 3 ασφαλιστικών εισφορών ή και πόρου υπέρ e-ΕΦΚΑ για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) μηνών, τα ποσά παρακρατούνται από το σύνολο των καταβαλλόμενων συντάξεων, κύριων και επικουρικών. Οι εισφορές και ο πόρος βεβαιώνονται στο ΚΕΑΟ και επιδιώκεται η είσπραξή τους σύμφωνα με τα ισχύοντα για τις ληξιπρόθεσμες εισφορές μη μισθωτών.

2. Όταν καταστούν ληξιπρόθεσμες οι ασφαλιστικές εισφορές ή και ο πόρος, εφόσον δεν έχουν ενταχθεί σε ρύθμιση οφειλών της οποίας οι όροι τηρούνται, το ΚΕΑΟ αναγγέλλει τις οφειλές σε μηνιαία βάση στην αρμόδια υπηρεσία Πληρωμών Συντάξεων e-ΕΦΚΑ, η οποία μεριμνά για την παρακράτηση του ποσού της οφειλής από το ποσό των καταβαλλόμενων συντάξεων του επόμενου μήνα και μέχρι το ύψος της οφειλής».

Τέλος, σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται από την αρμόδια Υπηρεσία ότι λανθασμένα επιβλήθηκε οφειλή από εισφορές ή/και πόρο σε συνταξιούχο, παρά το γεγονός ότι δεν ήταν εργαζόμενος, το σύνολο της παρακράτησης επιστρέφεται με εμβόλιμη πληρωμή άμεσα.

3. Σύμφωνα με τη Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών του e-ΕΦΚΑ, η διασύνδεση του e-ΕΦΚΑ με την ΑΑΔΕ για τη λήψη μεταβολών Φυσικών και Νομικών Προσώπων, συμπεριλαμβανομένης και της διακοπής επιτηδευματία, βρίσκεται σε παραγωγική λειτουργία από 30.8.2023 και δεν έχει διαπιστωθεί κανένα μηχανογραφικό πρόβλημα σχετικά με τον έλεγχο έναρξης ή διακοπής λήξης απασχόλησης μη μισθωτού.

Επιπλέον τον Ιούνιο του 2024 εφαρμόστηκε για πρώτη φορά η παρακράτηση εισφορών και πόρου από καταβαλλόμενη σύνταξη εργαζόμενου συνταξιούχου ως ληξιπρόθεσμη εισφορά μέσω ΚΕΑΟ. Η διαδικασία είναι πλήρως αυτοματοποιημένη και πριν την πρώτη εφαρμογή της προηγήθηκε εκ νέου μηχανογραφικός έλεγχος, μέσω ανταλλαγής ηλεκτρονικού αρχείου με την ΑΑΔΕ. Ως αποτέλεσμα αυτής της ενέργειας, παρακρατήθηκαν οι σχετικές οφειλές από τις καταβαλλόμενες συντάξεις, μέχρι εξοφλήσεως αυτών, όπως προδιαγράφηκε από τις αρμόδιες Γενικές Διευθύνσεις του Φορέα. Τέλος, τον πρώτο μήνα εφαρμογής του μέτρου, ενημερώθηκαν εκτάκτως μέσω ηλεκτρονικής επιστολής οι σχετικοί οφειλέτες-συνταξιούχοι, εφόσον υπήρχε διαθέσιμη και επικαιροποιημένη ηλεκτρονική δ/ση στο μητρώο που διατηρεί ο φορέας.

Σε περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι ο ασφαλισμένος προβαίνει σε αναδρομική αναστολή της απασχόλησής του στην ΑΑΔΕ, υφίσταται μηχανογραφική διαδικασία επιστροφής των χρημάτων ως πιστωτικό υπόλοιπο. Επιπλέον, από τον Σεπτέμβριο του 2024, παγιώθηκε η αποστολή γραπτής ενημέρωσης, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις περιπτώσεις παρακράτησης μέσω εξοφλήσεως της οφειλής.

Όπως προαναφέρθηκε, εξαντλήθηκαν όλοι οι δυνατοί τρόποι ηλεκτρονικής διασταύρωσης μέσω ΚεΔ και ΑΑΔΕ. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε μεμονωμένες περιπτώσεις παραπόνων

πολιτών που αναφέρθηκαν στον Φορέα, ακολούθησε επιπλέον και στοχευμένος μηχανογραφικός έλεγχος στο ΓΕΜΗ, μέσω διαλειτουργικότητας.

Επισημαίνεται ότι σε όλες τις περιπτώσεις που ελέγχθηκαν από την Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών, επαληθεύθηκαν τα ευρήματα της διασταύρωσης με την ΑΑΔΕ και απέδειξαν την ύπαρξη π.χ. ενεργών ΑΕ, ΕΠΕ ή και ΙΚΕ με συμμετοχή των συνταξιούχων για τους οποίους έγινε η καταγγελία. Απόφαση του φορέα είναι να συνεχίσει τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις, προκειμένου να διασφαλίσει τόσο την εφαρμογή της νομοθεσίας (ν. 5078/2023) όσο και τα συμφέροντα του.

Εν κατακλείδι, στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού του e-ΕΦΚΑ, υλοποιούνται διαρκείς δράσεις αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των πληροφοριακών συστημάτων του, καθώς και ψηφιοποίηση της έγχαρτης πληροφορίας με σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών και την εξυπηρέτηση των αιτούντων. Ειδικότερα υλοποιείται έργο υλοποίησης του νέου ΟΠΣ του Φορέα, το οποίο προβλέπει μεταξύ άλλων ανασχεδιασμό διαδικασιών, αντικατάσταση όλων των υφιστάμενων συστημάτων του Φορέα και δυνατότητα ευέλικτης - παραμετρικής ενσωμάτωσης νέων επιχειρησιακών κανόνων και λειτουργιών.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ